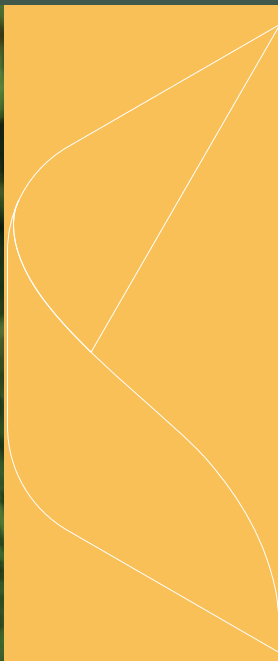

Haljas- ja vahekultuurid

Dotnuva Seeds – kvaliteetsed seemned ja pidev areng

Dotnuva Seeds on Akola Gruppi kuuluv ettevõte, mille juured ulatuvad aastasse 2003, mil Leedus Dotnuvas asutati Dotnuva Balticu seemnekeskus. Tehase aastane tootmisvõimsus on 30 000 tonni sertifitseeritud seemneid, sealhulgas teraviljad, muruseemnesegud, heinaseemnesegud, põldoad, -hersed ja haljasväetiskultuurid – vahekultuurid. Kohapeal on ka labor, mis kontrollib seemnete kvaliteeti (idanevus, 1000 tera mass, puhtus ja muud vajalikud olulised analüüsid).

Seemnekvaliteet ja tehnoloogilised uuendused

Ettevõte on pidevalt investeerinud seemnetöötuse ja -kvaliteedi arendamisse:

- **2019. aastal** uuendati **heinaseemnete ja vahekultuuride ettevalmistusliini**, parandades sedasi segude kvaliteeti;
- **2020. aastal** paigaldati moodne **optiline sorteer** – see sorteerib seemneid värvi, kuju ja optiliste omaduste alusel;
- **2021. aastal** avati 3500 m² uus seemneladu, mis suurendas laopakatsiteiti 89% võrra ning võimaldab samaaegselt ladustada 2100 tonni seemneid.

Dotnuva Seeds turustab oma seemneid peamiselt **Leedus, Lätis ja Eestis**, kuid **umbes 20% toodangust eksporditakse ka teistesse EL riikidesse.**

Dotnuva Seeds Eestis

Dotnuva Seeds alustas oma heinaseemnete müüki Eestis **2015. aastal**, pakkudes kohalikele põllumeestele kõrge kvaliteediga **heinaseemne segusid. Esimesed teravilja-, rapsi-, põldherne- ja põldoaseemned jõudsid Eesti turule 2017. aastal**, laiendades tooteportfelli taliviljade ja kevadkülvide sertifitseeritud seemnetega. Nüüdseks on Dotnuva Seeds Eestis kindel partner, kes pakub mitmekesist seemnevalikut, sealhulgas **talinisu, suvinisu, taliodra, suviadra, talirapsi, kaera, suvi- ja talitritikale, talirukki, herne, oa, tatra, maisi seemneid, muru- ja heinaseemneid ning vahekultuuri seemneid.**

Uus seemnekeskus Lätis

Kasvava nõudluse rahuldamiseks rajas Dotnuva Seeds **Lätti lecavasse uue seemnekeskuse. 9,5 miljoni euro suuruse investeeringuga** ehitatud kompleks hõlmab **4600 m² tootmisüksust, ladu ja laboriga administratiivhoonet.**

- Tehase aastane tootmisvõimsus on **20 000 tonni teravilja- ja kaunviljaseemneid**, võimalusega laieneda kuni **30 000 tonnini.**
- **Tegevusega alustati juunis 2025 a**, mis võimaldab **paremat logistikat ja kiiremat seemnete tarnet Eesti ja Läti põllumeestele.**

Katsetega tagatud kvaliteet

Dotnuva Seeds on orienteeritud **sortide katsetamisele ja sordivõrdlustele**, et pakkuda põllumeestele parimaid, stabiilseimaid ja tulusaimaid sorte.

- **2015. aastal** alustati **esimeste talinisu sortide katsetustega**, kus katsealal oli **112 katselappi ja testiti 28 talinisu sorti.**
- **2024. aastaks** oli katsete maht kasvanud märkimisväärselt – katsetati **1232 katselapil 304 sorti, sealhulgas tali- ja suvinisu, tali- ja suviadra, talirapsi, suvi- ja talitritikale, talirukki, kaer, põldhernes, põlduba ja mais.**

Vahekultuuride kasulikkus	4
Segude soovitude koondtabel	5
Vahekultuuride segud	
Seemnesegu Dotnuva GREEN Legumes	6
Seemnesegu Dotnuva GREEN Cereals	7
Seemnesegu NITROFIX	8
Seemnesegu Dotnuva GREEN N-Fix	9
Seemnesegu Dotnuva GREEN ALL	10
Seemnesegu Dotnuva GREEN Biomas	11
Seemnesegu DOTNUVA GREEN 1	12
Seemnesegu DOTNUVA GREEN 2	12
Seemnesegu RISTIK	13
Vahekultuuri taimede kõrgus ja juurte pikkus ...	14
Vahekultuurid	
Harilik päevalill	16
Harilik keerispea	17
Suvivikk	18
Aleksandria ristik	18
Pärsia ristik	18
Skuarroosiumi ristik	19
Inkarnaatristik	19
Esparsett	20
Harilik hernes	20
Ahtalehine lupiin	21
Õliramilla	22
Liivkaer	23
Tatar	23
Kesaredis	24
Valge sinep	25
Õlirõigas	26
Söödakapsas	27
Valge mesikas	28

Vahekultuuride kasulikkus

Vahekultuuride kasvatamisega parandame põhikultuuride saagikust ja kvaliteeti, säilitame ja parandame pikaajalisel vahekultuuride kasvatamisel mullaviljakust. Vahekultuuride positiivne mõju:

- Juured kobestavad mulda, parandavad ning säilitavad mulla struktuuri. Suureneb mulla poorsus
- Parandavad ja säilitavad mulla niiskust
- Hea pinnakate vähendab mulla umbrohtumist ja kaitseb erosiooni eest
- Paraneb mulla fütosanitaarne seisund, vähem haigustekitajaid ja kahjureid
- Paraneb mullaviljakus, soodustavad huumuse teket; osad taimed toovad juurtega toitaineid sügavalt üles- poole, mis on järgmistele taimedele paremini kättesaadav. Eriti oluline vähemliikuvate toitainete puhul nagu fosfor.
- Libliköielised seovad õhulämmastikku
- Soodustavad mikroorganismide ja vihmausside elutegevust
- Seovad mulla künnikihis toiteelemente, vähendades nende leostumist
- Vähenevad mulla temperatuuri kõikumised
- Soodustavad mükoriisa arengut
- Soodne elupaik kasulikele putukatele, õitsvad taimed head mesilastele
- Tagavad bioloogilise mitmekesisuse

SEGU NIMETUS koostis %	SOOVITATAV KÜLVINORM, kg/ha	SOOVITATAV KÜLVIAEG					SOOVITATAV JÄRELKULTUUR		
		mai	juuni	juuli	august 1.-15.	august 15.-30.	teravili	raps	põldhernes ja -uba
Nitrofix*									
hernes - 35% lupiin - 24% laer - 22% suvivikk - 13,6% kesaredis - 4% harilik keerispea - 1,4%	50-60	+	+				++	+	
Dotnuva GREEN 1									
valge sinep - 80% õlirõigas - 20%	15-17				+	+	++		
Dotnuva GREEN 2									
valge sinep - 20% õlirõigas - 80%	12-17				+	+	++		
Dotnuva GREEN N-fix*									
suvivikk - 70% pärtsia ristik - 20% harilik keerispea - 10%	20-25	+	+	+	+		++	++	
Dotnuva GREEN ALL									
tatar - 35% aleksandria ristik - 10%* õliramtilla - 10% suvivikk - 40% keerispea - 5%	20	+	+		+		+	++	
Dotnuva GREEN Legumes									
liivkaer 70% päevalill 15% kesaredis 8% keerispea 7%	20	+	+	+	+			+	
Dotnuva GREEN Cereals									
suvivikk 55% pärtsia ristik 20% kesaredis 10% keerispea 8% õliramtilla 7%	25	+	+	+	+		+		

* Osade kultuuride protsent võib muutuda vastavalt saadavusele

Seemnesegu NITROFIX

Koostis

- 35% hernes
- 24% lupiin
- 22% kaer
- 13,6% suvivikk
- 4% kesaredis
- 1,4% keerispea

Külviaeg

Haljasväetisena külv enne talivilja-kultuuri mais-juunis; vahekultuurina ületalve jätmiseks külv juuli lõpp kuni 15. august

Külvinorm

50-60 kg/ha

Külvi sügavus

3-5 cm

Soovitav sissekünni sügavus

15-20 cm

Seemnesegu kirjeldus

Seemnesegu üheks väga heaks omaduseks on kiiresti ja eri sügavusse tungivad juured, mis kobestavad mulda, parandades mulla struktuuri ja niiskusrežiimi ning suurendades mikroorganismide aktiivsust mullas. Sügavale tungivad juured saavad toitained mulla alumistest kihtidest. Juured eritavad mitmeid fütontsiide, mis vähendavad haiguste ja kahjurite levikut. Kiire algareng ja rohke bioloogiline mass lämmitavad väga hästi umbrohtu.

Segus olevad liblikõielised (hernes, vikk, lupiin) seovad õhulämmastikku, mis muutub sissekünnil teistele taimedele kättesaadavaks. Külvata saab teravilja-külvikuga.

Seemnesegu Dotnuva GREEN N-fix

Koostis

70% suvivikk
20% üheaastane ristik
10% keerispea

Külviaeg

Haljasväetisena külv mais-juunis;
vahekultuurina juuli lõpp kuni
15. august

Külvinorm

20-25 kg/ha

Külvi sügavus

2-3 cm, kergetes muldades 1,5-2 cm

Hea meekorjeala segu

Seemnesegu kirjeldus

Suure liblikõieliste osakaaluga seemnesegu, mis on sobilik keskmise kuni raske lõimisega muldadele, aidates kaasa mullasutrkultuuri parendamisele. Rohke bioloogiline mass lämmatab umbrohtu. Sisseküntult aktiveerib mikroorganismide aktiivsust muldas. Soovitame jätta põllule kuni kevadeni.

Seemnesegu Dotnuva GREEN ALL

Koostis

- 35% tatar
- 10% aleksandria ristik
- 10% õliramtilla
- 4% suvivikk
- 5% keerispea

Külvinorm

- 20 kg/ha

Külvi sügavus

- 2-3 cm

Seemnesegu kirjeldus

Hoolikalt valitud segu, mis ei sisalda ristõieliste sugukonna taimi. Seda tuleks külvata kohe pärast peamise kultuurtaime, näiteks talinisu koristamist. Vahekultuurina on see eriti väärtuslik tänu uuele lisandunud komponendile – õliramtillale, mis on tuntud oma kiire kasvu, põuakindluse ja võime poolest hukkuda esimeste öökülmadega.

Seemnesegu on loodud spetsiaalselt selleks, et parandada mullastikku ja siduda lämmastikku, aidates seeläbi vähendada umbrohtu ja luua viljakam põllumaa. Soovitame jätta segu põllule ületalve, et see saaks kevadeni oma kasulikke mõju avaldada.

Seemnesegu Dotnuva GREEN Biomass

Koostis

- 27% liivkaer
- 15% päevalill
- 6% kesaredis (juurrõigas)
- 44% suvivikk
- 8% harilik keerispea

Külviaeg

Haljasväetisena külv mais-juunis;
vahekultuurina juuli lõpp kuni
5. august

Külvinorm

35-40 kg/ha

Külvi sügavus

2-3 cm

Seemnesegu kirjeldus

Seemnesegu erinevatele muldadele kohe pärast peamise kultuurtaime koristamist. Ideaalne segu mullastiku parandamiseks ning lämmastiku sidumiseks. Rohke bioloogiline mass lämmatab umbrohtu. Sisseküntult aktiveerib mikroorganismide aktiivsust mullas. Segus olev liivkaer ja päevalill on toitainete koguaja, kesaredis tihese vähendaja rollis. Suvivikk seob hästi õhulämmastikku. Keerispea loob järgmisele kultuurile paremad eeldused fosfori omastamiseks.

Seemnesegu DOTNUVA GREEN 1

Koostis

80% valge sinep
20% õlirõigas

Külviaeg

15.-30. august

Külvinorm

15-17 kg/ha

Külvi sügavus

1-1,5 cm

Soovitav sissekünni sügavus

15-20 cm

Seemnesegu kirjeldus

Sobib kergematele muldadele. Tänu suurele valge sinepi osakaalule on väga hea haiguste ja kahjurite leviku tõkestaja. Õlirõika suur ja sügavale tungiv juurestik parandab mullastiku struktuuri ja niiskusrežiimi. Kiire algareng ja rohke bioloogiline mass lämmatavad väga hästi umbrohtu. Tänu kiirele algarengule sobib sügiseseks taimkatteks. Parima tulemuse saad taimiku maha niitmisel õitsemise ajal.

Seemnesegu DOTNUVA GREEN 2

Koostis

80% valge sinep
20% õlirõigas

Külviaeg

kuni 15. august

Külvinorm

12-17 kg/ha

Külvi sügavus

1-1,5 cm

Soovitav sissekünni sügavus

15-20 cm

Seemnesegu kirjeldus

Sobib raskematele muldadele. Suur õlirõika osakaal parandab mullastiku struktuuri ja niiskusrežiimi. Juured eritavad mitmeid fütotoksiine, mis vähendavad haiguste ja kahjurite levikut. Kiire algareng ja rohke bioloogiline mass lämmatavad väga hästi umbrohtu. Tänu kiirele algarengule sobib sügiseseks taimkatteks.

Seemnesegu RISTIK

Koostis

25% valge ristik
75% punane ristik

Külvinorm

10 kg/ha

Sobivad pigem

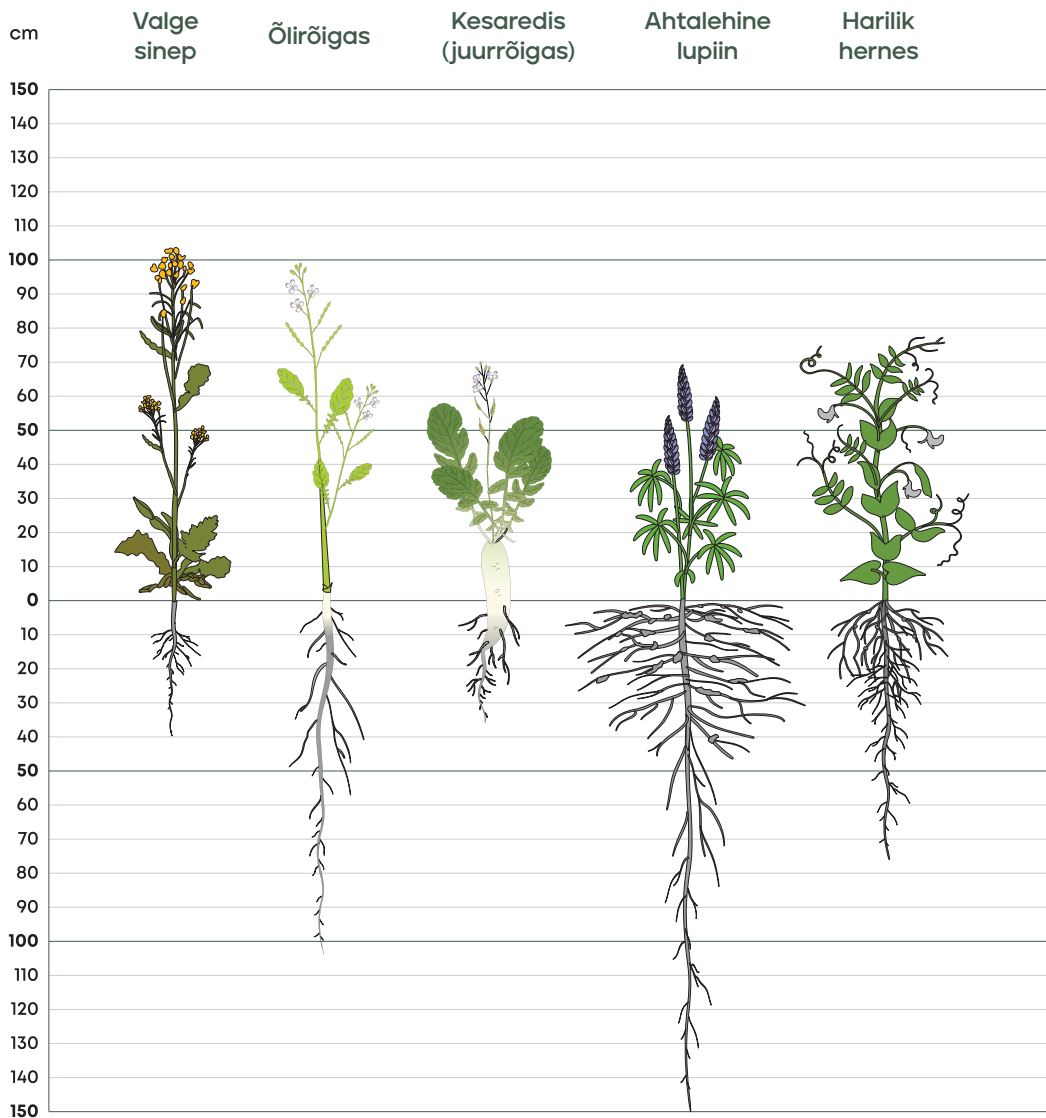
mittehappelised mullad

Seemnesegu kirjeldus

Ideaalne segu allakülviks ja vahekultuuriks. Punane ristik on ülarindes ja valge ristik alarindes, aidates alla suruda umbrohtumust ning paremini luua tasakaalu põllul. Tänuväärt seemnesegu mahevilteluses, ei vaja eriluba seemne ostmisel. Parima tulemuse saavutamiseks soovitame kasvata da kahel järjestikusel aastal. Nii saad kõrge- ma biomassi ja lämmastiku fooni. Maksi- maalse tulemuse saavutamiseks kasvata teda kahel järjestikulisel aastal.

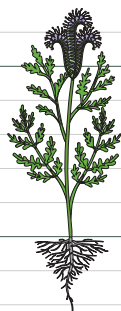

Vahekultuuri taimede kõrgus ja juurte pikkus

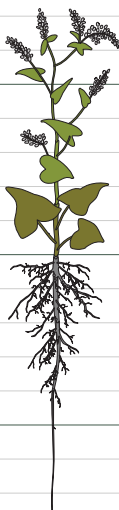

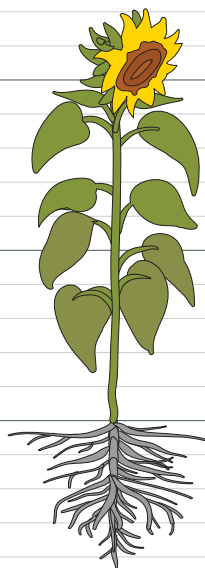
Harilik
keerispea

Tatar

Harilik
päevalill

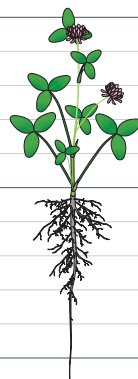
Liivkaer

Suvivikk

Pärsia
ristik

Harilik päevalill *Helianthus annus L.*

Hea haljasväetiskultuur

Tugev juurestik aitab parandada mulla struktuuri

Puhaskultuuri külvinorm
10-14 kg/ha

Väga hea meetaim

Surub alla umbrohtumist

Päevalillel on tugev juurestik. Tänu võimsale juurekavale parandab mulla struktuuri. Moodustab suure biomassi ning seeläbi surub umbrohte alla. Päevalilled on kasulikud mükoriisaseente kasvuks mullas. Väga hea meetaim, mis meelitab ligi palju kasulikke putukaid. Sobib eri tüüpi muldadele. Võib nakatuda valgemädanikuga, mistõttu ei ole hea eelvili rapsile.

Sort Peredovick

- Keskmise kasvuga
- Suure õisikuga (30 cm läbimõõduga)
- Seemnete valmimisel väga hea õlisisaldusega
- Sobivaimad parasniisked ja viljakamad mullad
- Kõrvalvõrsetele võivad tekkida õisikud

Harilik keerispea *Phacelia tanacetifolia*

Väga hea haljasmassisaagiga

Parandab mulla füüsikalisi-keemilisi omadusi

Soovituslik külvinorm puhaskülvis 9-12 kg/ha, segukülvis 4-6 kg/ha

Väga hea meetaim

Surub alla umbrohtumust

Moodustab peajuurestiku paljude lisajuurtega.

Taimed kasvavad ja arenevad kiiresti, tõrjudes hästi umbrohtu. Väga hea toitainete püüdja. Muudab taimedele mitteomastatava fosfori järgnevatele kultuuridele paremini omastatavaks. Keerispea on mesilaste jaoks populaarne meetaim. Sobib külvata nii puhaskultuurina kui ka vahekultuuri segudes. Taimed külmuvad talvel, kuid moodustuv biomass ja juurestik kaitseb mulda erosioon-ikahjustuste eest. Ei kannu haigusi edasi. Hea järelkultuur oale ja hernele, vähendades nende haigusi. Külvist õitsemiseni kulub ~45 päeva. Jätab kevadel tumeda ja peene varrega multšikihi, mida on lihtne harida ja mis soodustab mulla soojenemist.

Sort Angelia

- Väga ilusate heledate siniste õitega
- Sorti iseloomustab vähene nõudlikkus ja hea külmataluvus
- Annab väga rikkaliku biomassi, mistõttu sobib haljasväetiseks
- Hea põuataluvusega

Sort Stala

- Keskmise kasvuga
- Suure õisikuga (30 cm läbimõõduga)
- Seemnete valmimisel väga hea õlisisaldusega
- Sobivaimad parasniisked ja viljakamad mullad
- Kõrvalvõrsetele võivad tekkida õisikud

Suvivikk *Vicia sativa* L.

Parim katvus koos teiste kultuuridega

Keskmine haljasmassisaak, võrreldes talvikiga

Soovituslik külvinorm puhaskülvis 35-50 kg/ha, segukülvis 5-20 kg/ha

Väga hea meetaim

Suvivikil on teistele kultuuridele allelopaatiline mõju

Suviviki juurestik on võrdlemisi peenike, ent paljude kõrvaljuurtega, mis seovad õhulämmastikku. Ei talu happelist mulda. Tundlik herbitsiidide suhtes. Rikkaliku haljasmassisaagiga. Talve külmade ilmadega taimik hukkub. Soovituslik külvata pigem segus kui puhaskultuurina (ei kata mulda täielikult). Taime hukkumise järel hea kiire lagunemine.

Sort Evinos

- Peenikese juurestiku, kuid paljude kõrvaljuurtega liblikõeline.
- Ei talu happelist mulda!
- Soovituslik külvata pigem segus.

Aleksandria ristik *Trifolium alexandrinum*

- Kiire algareng ja kasv
- Sobilik nii haljasväetiseks kui ka söödaks
- Vähenõudlik mulla ja kliima suhtes
- Pindmise juurestiku tõttu on põuakartlik
- On väga hea õietolmu- ja nektariallikas putukatele, sh kimalastele, mesilastele
- Niiteid 1-3
- Talub liigniisket ja rasket mulda paremini kui teised ristikud.
- Hea varjataluvus

Külvinorm 15-17 kg/ha

Pärsia ristik *Trifolium resupinatum* L.

- Õrnroosa õiega
- Kiire algarenguga
- Suure saagipotentsiaaliga
- Sobilikumad mullad, mille pH on 6-7, aga kasvab ka pH 5,5 juures
- Hea külmataluvusega

Soovituslik külvinorm puhaskülvis 7-10 kg/ha

Väga hea meetaim

Skuarroosiumi ristik *Trifolium squarrosum* L.

- Üheaastane ristik
- Aeglane algareng
- Valge, heleroosa õitega
- Lehetüüpi taim, ca 30 cm kõrgune
- Sobib eri tüüpi mullastik
- Hea põuataluvusega
- Talub lühiajalist öökülma
- Ei kannata liigniiskust
- Sobib kasvatamiseks nii üksikkultuurina kui ka segudesse
- Sobilik nii haljasväetiseks kui ka söödaks

Inkarnaatristik *Trifolium incarnatum*

- Punaste õisikutega
- Algareng pigem aeglane
- Suure saagipotentsiaaliga
- Sammasjuur ulatub 30-55cm sügavusele
- Sobilik mulla pH 4,8-8,2
- Hea külmataluvusega ja uueneb ka isekülvi teel
- Talub hästi varju

Külvinorm 15-20 kg/ha

Esparsett *Onobrychis viciifolia* Scop.

Pigem tagasihoidlik lehestik

Hea sügava juurestikuga

Soovituslik külvinorm 70-90 kg/ha

Väga hea meetaim

Esparsett on roosa õisikuga liblikõieline kultuur. On hea lämmastikusiduja. Juurestik toob hästi toitaineid sügavamatest kihtidest ülakihtidesse. Kuna esparsett sisaldab tanniine, siis ei põhjusta ta loomadele puhitisi. Sobib hästi teraviljadele või rapsidele eelkultuuriks. Ei sobi rasked ja märjad mullad, mille pH on alla 6,2.

Kuna esparsett on pika õitsemisaja ja hea lõhnaga, siis meelitab ta ligi erinevaid kimalasi, liblikaid ja mesilasi. On hea meetaim.

Sort Zeus

- Kiirekasvuline sort
- Hea haljasmassisaak
- Hea külma- ja põuataluvus
- Väga hea meetaim
- Õrnroosa õiega

Harilik hernes *Pisum sativum* L.

Soovituslik külvisenorm
100-120 idanevat seemet m²

Väga hea lämmastikusiduja

Talub hästi kevadisi miinuskraade

Herne kasvatamine vahekultuuride segudes aitab lahendada lämmastikuprobleeme. Juured võivad tungida kuni 1 m sügavusele. Hernetaimede jäägid lagunevad mullas kiiresti. Hea umbrohtumise allasuruja, suur biomass (haljasväetis). Muld on peale herne kasvatamist sõmer. Puhaskülvis soovituslik külvinorm 100-120 idanevat seemet m².

Ahtalehine lupiin *Lupinus angustifolius L.*

Väga hea saagikusega

Üheaastastest liblikõielistest kultuuridest väga sügava juurestikuga

Soovituslik külvinorm biomassi saamiseks 150-200 kg/ha; loomasöödaks 100-120 seemet/m

Väga hea lämmastikusiduja

Väga hea õhulämmastiku koguja. Lämmastikusidumise poolest on lupiinid võrdsed punase ristikuga. Lupiini roheline mass kasvab väga intensiivselt öitsemise algusest kuni kaunade moodustumise alguseni. Ahtalehised lupiinid jõuavad oma ülitugevate pikkade juurtega sügaval pinnases paiknevate toitaineteni, kobestades mulda hästi ja sügavalt.

Sort Rumba

- Keskvarajane
- Suure proteiinisisaldusega
- Valge õiega
- Resistentne fusaariumite ja antraknoosi suhtes
- Suure biomassipotentsiaaliga
- Väga madala alkaloidide sisaldusega
- Vähenõudlik mullastiku suhtes
- Talub hästi põuda
- Soovituslik töödelda bakteriga (*Rhizobium sp.*)
- Soovituslik külvinorm biomassi saamiseks 190-220 kg/ha; loomasöödaks 100-120 seemet/m²

Õliramtilla ehk niger *Guizotia abyssinica*

Kiire kasvuga, põuakindel

Toitainete suhtes vähenõudlik

Puhaskülvis soovituslik külvinorm
8-10 kg/ha

Sobib hästi kasutada segudes

Umbrohtude allasuruja

Õliramtilla ei kuulu ühessegi meie põhikultuuride perekonda, seega ei ole ei haiguste ega kahjurite kandjana ohtlik. Tegemist on kultuuri- ga, mis kasvatab suvel suuremat biomassi, augustis külvates jääb see veidi tagasihoidliku- maks. Väga hea põuataluvus. See kultuur võib isegi kasvada üle meetri kõrgeks. Juurestik võib tungida kuni 30 cm sügavuseni. Sobilik pH on 5,3-7,3. See kultuur sobib eriti hästi nendele põldudele, mida on intensiivselt haritud ja kus valitseb toitainepuudus. Õliramtilla õied on väga atraktiivsed mesilastele. Kuulub astrite perekonda.

Liivkaer *Avena strigosa* Schreb.

Hea mullakätvus

Sügavale tungiv juurestik

Soovituslik külvinorm 60-80 kg/ha

Hea umbrohtude allasuruja

Vähendab nematoodide hulka mullas

Liivkaera lehemass on pigem väike, kuid juurestik tungib väga sügavale, tänu sellele ta vähendab haigustekitajate ja nematoodide hulka mullas. Uuringud näitavad, et liivkaer on resistentne või isegi pärsib mõningaid nematoodiliike (nt *Meloidogyne incognita*), mis kahjustavad paljusid köögiviljataimi. Liivkaera moodustav biomass sisaldab palju lämmastikku. Süsiniku ja lämmastiku suhe (C : N) biomassis sobib hästi biomassi kiireks lagunemiseks. On väga hea partner vahekultuuride segusse. Järelkultuuriks sobib ideaalselt näiteks põldhernes või põlduba.

Sort Iapar 61

- Suur haljasmassisaak
- Nematoodidevastane toime
- Allelopaatiline mõju umbrohtudele
- Väga hea roostekindlusega
- Talub öökülmi temperatuurini kuni -4 kraadi
- Sobib hästi viljavaheldusse kartuli, juurviljade ja põldherne ette

Tatar *Fagopyrum esculentum* Moench.

Raskesti kättesaadava fosfori väga hea omastamine

250-300 idanevat tera/m²

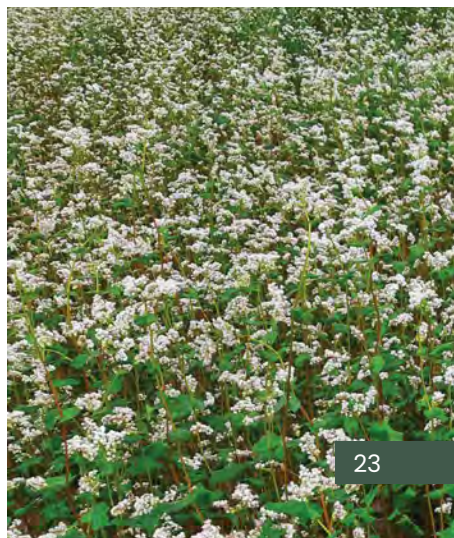

Väga hea meetaim

Tatar on kiiresti kasvav kultuurtaim, mis hukkub talvega. Sobib kasvatamiseks madala tootlikusega muldadel. Sobib vahekultuuride segudesse. Tatar on väga hea meetaim, tatramesi on üks toitainerikkamaid. Tatar vähendab kõrreliste taimede nakatumist juuremädanikuga.

Soodsates tingimustes tõrjub väga hästi umbrohtu, ka orasheina. Muudab mullas oleva fosfori järelkultuurile lihtsamini kättesaadavaks.

Kesaredis (juurrõigas) *Raphanus sativus* L.

Rikkalik lehestik

Künnitihese vähendaja

Puhaskultuuris külvinorm 6-11 kg/ha

Umbrohtude allasuruja

Vähendab mullapatogeene

Kesaredist iseloomustab kiire juurekasv. Kasvatatakse 2-5 cm läbimõõduga juure, mis suudab mulda tungida kuni 70 cm sügavuseni. Kiirekasvulised juured lõhuvad künnitihedest, kobestades pinnast sügavuti, parandades mulla struktuuri ja lisades mulda suurel hulgal orgaanilist ainet. Talvel rõika juured külmuvad, jättes mulda augud, mille tulemusena paraneb mulla õhuläbilaskvus ja veerežiim. Oma pikkade juurtega jõuab rõigas toitaineteni, takistades nende sügavamatesse kihtidesse kandumist, kogub neid ja säilitab talve jooksul kevadise järelkultuuri jaoks. Pärast külmumist katab rikkalik lehestik mullapinna, sel moel tõrjub umbrohtu ja vähendab mulla erosiooni. Sisaldab glükosinolaate, vähendades mullapatogeene.

Sort Mino Early

- Sobilik pH 5,5-7
- Külviaeg juuli-august
- Hea mulla õhustaja ja kobestaja
- Tõhus toitainete kogumine sügavamatest mullakihtidest
- Aitab alla suruda umbrohte

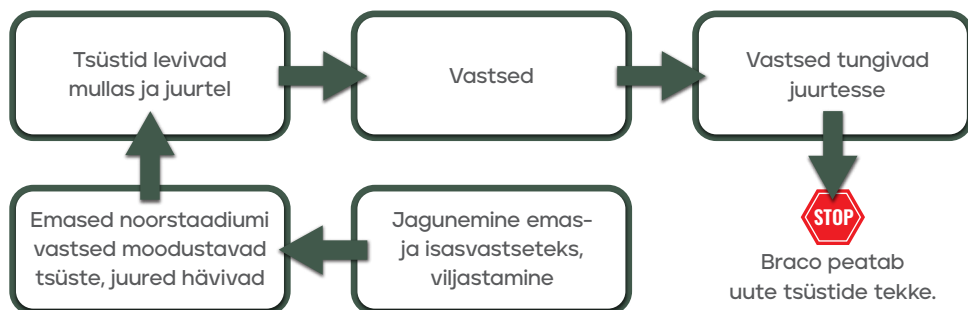

Valge sinep *Sinapis alba* L

- Hea haljasväetiskultuur
- Parandab mulla struktuuri
- Puhaskultuuri külvinorm 10-15 kg/ha
- Väga hea meetaim
- Vähendab mulla umbrohtumust
- Vähendab nematoodide hulka mullas

Valge sinep on nematoodi hävitaja ja seda kahel viisil. Vahekultuurina katkestab ta nematoodi elutsükli ja haljasväetisena, öitsemise faasis sisseküntult, hävitab oma kõrge glükosinolaatide sisaldusega nematoodid mullas. Juured, mis võivad tungida kuni 2 m sügavusele, kobestades põhjalikult peale mulla pealiskihi ka aluspinnast, seeläbi paraneb mulla struktuur, õhuläbilaskvus ja niiskusrežiim, mis takistab mineraalainete leostumist mullast, vähendab mulla umbrohtumist. Väga kiire algarenguga, idanemisest öitsemiseni kulub ca 30 päeva. Samuti on ta hea meetaim.

Sort Braco

- Kiire arenguga
- Kogub hästi eelneva kultuuri kasutamata jäänud lämmastikku, mis läbi aitab vähendada leostumist
- Aitab parendada mullastruktuuri ja huumuse sisaldust
- On hea nematoodide tõrjuja

Varajases öitsemisfaasis purustatuna ja mullaga segatuna vabastab glükosinolaate, mis toimib kui biofumigant, vähendades mullas nii nematoodide, putukate arvukust kui ka umbrohuseemnete idanevust.

Õlirõigas *Raphanus sativus L. var. oleiformis.*

Hea haljasväetiskultuur

Õlirõigas on mullastiku ja soojuse suhtes üpris vähenõudlik. Jämedama juurestikuga kui valge sinep, ulatudes 60-80 cm sügavusele. Taime maapealne kasv ulatub 80-120 cm kõrgusele. Idanenud taimed taluvad -3...-4-kraadist külma. Täiskasvanud taimed peavad vastu ka -6 kraadi juures. Surub hästi alla nematoodide. Viies õlirõika taimestiku mulda haljas- väetise-na, rikastatakse sellega mulla orgaanikat.

Parandab hästi mullastruktuuri

Puhaskultuuri külvinorm 20-25 kg/ha

Surub alla umbrohtumust

Vähendab nematoodide arvukust

Sort Lucas

- Kiire kasvuga
- Hiline õitsemine
- Seob efektiivselt toitaineid ja vett sügavamatest mullakihtidest
- Parandab mulla struktuuri ja niiskusrežiimi

Sort Alphabet

- Keskmise haljasmassisaagiga
- Varajasema õitsemisega kui Lucas
- Keskmise kasvuga
- On teise klassi resistentsusega peedi nematoodide suhtes

Sisaldab glükosinolaate. Vähendab mullapatogeene. Õlirõika sissekännil suureneb orgaanilise aine kogus ja kvaliteet mullas. Peente külguurte areng on ainult kobedas mullas hea.

Söödakapsas *Brassica oleracea* var.

Väga rohke haljasmass

Juure sügavus 130 cm

Puhaskultuuris külvinorm 3-7 kg/ha

Umbrohtude allasuruja

Hea sööda alternatiiv loomakasvatajatele

Söödakapsa toiteväärtus on väga kõrge, sisaldades näiteks proteiini ja C-vitamiini. Kuivainelt on kapsas pigem tagasihoidlik, 13-15%. Söödakapsa algareng on aeglane. Söödakapsast on võimalik paigutada söödakultuuride viljavaheldusse. Söödakapsas kasvab ka kehvatel muldadel. Sobib hästi metsloomadele söödamaade rajamiseks.

Sort Grüner Angeliter

- Väga suure haljasmassisaagiga
- Väga vastupidav külmadele
- Väga hea vastupidavus nuutritele
- Keskmise umbrohtude allasurumisega
- Põuakartlik
- Kuivaine 13-16%
- Kõrge kasvuga

linas agro

Ei leidnud segu, mis Sinu põllule sobib?

Võta meiega ühendust ning pakume parima lahenduse.

www.linasagro.ee

2026

